

MUNI
CJ V

WEEK 10

UNIT 9/2: Personal pronouns in the accusative and dative (Bolí/bolelo mě, je mi dobře/špatně.) Conversation: At the doctor's. Grammar: Accusative object-centered constructions. Medical Czech: Symptoms of diseases I (TM U4).

Kdo je to?

zrzavý = ginger

U doktora = At the doctor's

bolet = to hurt, to ache, to be painful

The verb “bolet” needs the accusative case.

Co vás/tě bolí? = What is hurting you?

Bolí mě hlava. = I have a headache./My head hurts.

Bolí mě zub. = I have a toothache./My tooth hurts.

The painful part of the body is the **subject** of the sentence = it is in the nominative case (*co, hlava, zub*).

The person/animal suffering from the pain, is the **object** of a sentence = it is in the accusative case (*vás/tě, mě*).

Personal pronouns in the accusative

nominative	já	ty	on	ona	ono	my	vy	oni
accusative	mě	tě	ho	ji	ho	nás	vás	je

- Bolí **mě** hlava.
- Bolí **tě** břicho?
- Bolí **ho** noha.
- Bolí **ji** ruka.
- Bolí **nás** oči.
- Bolí **vás** uši?
- Bolí **je** nohy.

subject

object

Accusative object-centered expressions

- To je David. Bolí **ho** **břicho**. → **David** bolí **břicho**. (David → Davida)
- To je Jonáš. Bolí **ho** **noha**. → **Jonáše** bolí **noha**. (Jonáš → Jonáše)
- To je Monika. Bolí **ji** **hlava**. → **Moniku** bolí **hlava**. (Monika → Moniku)
- To je Lucie. Bolí **ji** **ruka**. → **Lucii** bolí **ruka**. (Lucie → Lucii)
- To je pan Jandák. Bolí **ho** **ucho**. → **Pana Jandáka** bolí **ucho**. (pan Jandák → pana Jandáka)
- To je paní Malá. Bolí **ji** **oči**. → **Paní Malou** bolí **oči**. (paní Malá → paní Malou)

subject

object

BOLET: past tense

The “painful part” of the body is the subject of a sentence.
Its grammatical gender affects the form of the verb in the past tense.

M: nos, krk, zub: Bolel mě nos/krk/zub. → **BOLEL**

F: hlava, noha, ruka: Bolela mě hlava/noha/ruka. → **BOLELA**

N: břicho, koleno, oko: Bolelo mě břicho/koleno/oko. → **BOLELO**

PL (M, F): zuby, ruce, nohy: Bolely mě zuby/ruce/nohy. → **BOLELY**

PL (N): kolena, záda: Bolela mě kolena/záda. → **BOLELA**

U doktora = At the doctor's

být + dative + dobře/špatně = to feel well/not to feel well

This expression needs the dative case.

Co vám/ti je? = What is wrong with you?

Je mi dobře. = I feel well.

Je mi špatně. = I do not feel well.

Personal pronouns in the dative

nominative	já	ty	on	ona	ono	my	vy	oni
dative	mi	ti	mu	jí	mu	nám	vám	jim

- Je **mi** skvěle.
- Je **ti** dobře?
- Není **mu** dobře.
- Je **jí** špatně.
- Je **nám** dobře.
- Jak je **vám**?
- Je **jim** lépe (*better*).

PAST TENSE

je → bylo

O víkendu **mi** bylo špatně.

= Bylo mi o víkendu špatně.

Ráno **jí** nebylo dobře.

M U N I
C J V

PRACTICE

- Complete the exercise: Textbook - page 75/ex. 6.
- Practice: complete the exercises: Workbook - page 102/ex. 19, 20, 22 + page 103/ex. 23 + 25.

M U N I
C J V

MÍT + PROBLEM/DISEASE

MÍT + PROBLEM/DISEASE

MÍT RÝMU = to have a cold/runny nose

MÍT MIGRÉNU = to have a migraine

MÍT CHŘIPKU = to have the flu

MÍT PRŮJEM = to have diarrhea

MÍT HOREČKU = to have a fever

MÍT TEPLITU = to have a temperature

MÍT DEPRESI = to have depression/to be depressed

MÍT ALERGII NA ... = to have an allergy to ...

MÍT KAŠEL = to have a cough

MÍT DIABETES/CUKROVKU = to have diabetes

MÍT ZLOMENÝ (+ m) = to have a broken ...:

- MÍT ZLOMENÝ NOS/PRST

MÍT ZLOMENOÚ (+ f) = to have a broken ...:

- MÍT ZLOMENOÚ RUKU/NOHU

MÍT ZLOMENÉ (+ n) = to have a broken ...:

- MÍT ZLOMENÉ SRDCE

1. *Má angínu.* .....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

11. ....

12. ....

Příklady

- Můj syn má alergii na penicilin.
- Máte horečku? - Ano, mám 38,9!
- Mám rýmu, kašel a teplotu. Asi mám chřipku.
- Dcera má zlomenou ruku.
- Včera jsem měl teplotu.
- Petr měl o víkendu průjem.

M U N I
C J V

At the doctor's

- Read the dialogues: Textbook - page 77/ex. 13 + 14.
- Practice the accusative object-centered constructions: Textbook - page 78/15.

M U N I
C J V

SPEAKING

Work in pairs: revise a dialogue between the doctor and the patient.

Co říká doktor?

- Otevřete ústa.
- Svlékněte se.
- Lehněte si.

- Co potřebujete?
- Máte teplotu? Jakou máte teplotu?
- Je vám špatně?
- Co vás bolí? Bolí to tady?
- Kde to bolí?

- Musíte jet do nemocnice.
- Dostanete injekci.
- Musíte být doma, ležet a hodně pít.
- Budete brát tenhle lék jednou za 8 hodin.
- Tady máte recept.
- Víte, kde je lékárna?

Co říká pacient?

- Bolí mě břicho a je mi špatně.
- Mám teplotu 39,2.
- To bolí!
- Mám kašel.
- Je mi špatně.
- Jsem pořád unavený.
- Potřebuju předepsat léky.
- Potřebuju recept.

Dialog

▶ 10. Představte si, že jste u doktora. Tvořte dialog.

Dobrý den. Tak co vás bolí?

Dobrý den. Bolí mě... Je mi špatně.

A bolí vás taky...? / Bolí to tady?

Ano, bolí./Ne, nebolí.

A máte teplotu?

Ano, mám... (*kolik*)./Ne, nemám.

Myslím, že máte...

Musíte brát tenhle lék ... denně.

/Musíte jet do nemocnice.

Musíte jít na operaci.

M U N I
C J V

LISTENING

Listen to the dialogues. Choose the correct answer a/b/c: Textbook - page 78/ex. 16:

[AUDIO LINK](#)

M U N I
C J V

SUMMARY

Play kahoot: [Link](#)